

Таким чином, взаємна ієрархія контролінгу й управлінського обліку представляється спірною. Розвиток ринкової економіки призводить до циклічних процесів: різке ви členення контролінгу з інформаційного управлінського середовища змінюється його ідентифікацією з системою управлінського обліку (що розуміється в широкому сенсі як процесу у рамках організації, що забезпечує ухвалення управлінських рішень). На наш погляд, систему контролінгу слід трактувати саме в контексті тотожності цих понять.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Пономаренко О.І., Фарафонова А.Д.

Науковий керівник – Кадничанський М.В., канд. екон. наук, доцент

Сучасні ринкові умови ведення бізнесу зумовили появу ряду проблем в економічній системі та діяльності суб'єктів підприємництва, які раніше не існували, таких як фінансова нестабільність, кризові явища, банкрутство. Суб'єкти підприємницької діяльності, зокрема будівельної галузі, яка першою на собі відчуває кризу, мають заздалегідь прогнозувати розвиток кризових явищ, забезпечуючи власну ефективну діяльність. Вирішенню зазначених проблем сприятиме сучасна система управління фінансово-економічною безпекою підприємства. Упровадження такої системи створить дієвий інструмент щодо запобігання кризам, забезпечення стабільної та ефективної фінансової діяльності.

Фінансово-економічна безпека набуває великого значення внаслідок можливого незадовільного фінансового стану підприємства, що може призвести до стану банкрутства. А відповідно, система фінансово-економічної безпеки підприємства має враховувати оцінку такого стану, поєднувати надбання сучасної економічної науки та діяти постійно з метою оперативного реагування та своєчасності прийняття відповідних управлінських рішень. У вітчизняних науковій публікаціях розглянуто низку підходів до класифікації чинників, які формують передумови функціонування підприємства, визначають напрямки його розвитку тим самим впливаючи на фінансово-економічну безпеку підприємства. Як зазначають провідні вчені, на фінансово-господарську діяльність підприємств впливає безліч факторів, серед яких нестабільний економічний стан в країні, підвищення конкуренції на ринку, низька платоспроможність населення тощо. Ці загрози доцільно поділити за джерелом їх походження – на чинники зовнішнього і внутрішнього

середовища. До основних зовнішніх загроз відносять інфляція, зміни і недосконалість законодавства, несприятливий в державі інвестиційний клімат, зростання вартості обладнання, зниження купівельної спроможності населення тощо. Особливістю зовнішніх загроз є те, що вони не піддаються впливу з боку підприємства, тоді як на внутрішні ризики можна вплинути і відвернути. В свою чергу до внутрішніх чинників відносять такі складові: 1) фінансово-економічна (втрата фінансових ресурсів через неефективне управління ними; прорахунки в інвестиційній політиці; погіршення фінансової стійкості та ліквідності підприємства); 2) інтелектуально-кадрова (погіршення ефективності управління підприємством; навмисні неправомірні дії чи бездіяльність працівників підприємства; збільшення втрат робочого часу); 3) техніко-технологічна (знос матеріально-технічної бази; втрата страхових товарних запасів; погіршення ефективності використання торговельної площі, обладнання; відставання від конкурентів за рівнем техніко-технологічного забезпечення); 4) продуктова (зниження рівня якості чи конкурентоспроможності товарів; втрата чи псування товарів; збільшення кількості товару, що не відповідає якості та стандартам); 5) інформаційна (втрата важливої комерційної інформації; погіршення достовірності та втрата доступу до інформації); 6) інституційно-правова (прорахунки при укладенні договорів на поставку товарних запасів у неадекватних розмірах; погіршення договірних взаємовідносин; втрата контрактів та договорів через підробку фінансових та інших документів персоналом підприємства); 7) екологічна (збитки та втрати через невідповідність екологічним нормам, продаж екологічно небезпечних товарів, недотримання правил та норм утилізації відходів, зниження витрат на природоохоронну діяльність).

Як зазначає І. Бланк з метою забезпечення ефективного управління фінансово-економічною безпекою підприємств доцільно розробити власну систему економічної безпеки, що являє собою організовану сукупність заходів, методів, спеціальних органів, служб, відповідного інструментарію, що забезпечують захист життєво важливих інтересів комерційних структур від зовнішніх та внутрішніх загроз. При цьому забезпечення економічної безпеки підприємства може проводитися як власними силами підприємства, так із залученням спеціалізованих структур. Поряд з цим, також виникає необхідність в оцінці фінансово-економічної безпеки підприємств на всіх етапах життєвого циклу підприємницької діяльності за основними фінансовими показниками.

Таким чином, ключовими рисами фінансово-економічної безпеки суб'єктів підприємництва, на наш погляд, є: 1) визначення на ранніх

стадіях проблемних місць в діяльності організації; 2) сприяння ефективній діяльності суб'єкта господарської діяльності; 3) забезпечення рівноважного і стійкого фінансового стану; 4) нейтралізація кризового стану та запобігання банкрутству.

В свою чергу, забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств передбачає виконання таких основних завдань, як визначення пріоритетних фінансових інтересів підприємства, виявлення внутрішніх та зовнішніх небезпек фінансово-економічним інтересам підприємства, попередження кризових явищ, розробка заходів щодо забезпечення ефективної боротьби із загрозами фінансово-економічним інтересам підприємства. Отже, фінансово-економічна безпека підприємства являє собою складну систему, яка включає різноманітні внутрішні та зовнішні складові, що орієнтуються на забезпечення ефективності використання ресурсів підприємства за кожним бізнес-процесом та дозволить господарюючим суб'єктам забезпечувати реалізацію поставлених стратегічних цілей розвитку в сучасних умовах господарювання.

ІНТЕГРОВАНІ КОРПОРАТИВНІ СТРУКТУРИ: ПРОБЛЕМИ АНАЛІЗУ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Розсильна Н.Ю., Васищенко Ю.В.

Науковий керівник – Кадничанський М.В., канд. екон. наук, доцент

Необхідність всебічного дослідження діяльності інтегрованих корпоративних структур обумовлена тим, що використання цього виду організацій-правової форми функціонування забезпечує можливість організації централізованого управління діяльністю бізнес-одиниць на основі корпоративних відносин, що передбачають реалізацію прав власників та врахування їх стратегічних інтересів. Кількість інтегрованих корпоративних структур в Україні щороку зростає, а їх діяльність все більше впливає на розвиток окремих галузей економіки. Тому дослідження тенденцій розвитку корпоративних суб'єктів цього виду є сьогодні надзвичайно актуальним.

Для інтегрованої бізнес-структури фінансово-економічний аналіз має свої особливості: управління витратами за допомогою аналізу їх розподілу; керування обіговим капіталом за допомогою моделювання бізнес-процесів і транзакційних витрат і таке інше. Інтегровані корпоративні структури являють собою складні господарські системи, тому при розробці методів аналізу їх діяльності необхідно враховувати наступні проблеми: